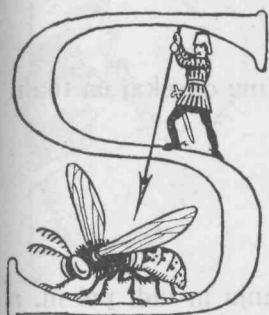

CVETKO GORJANČEV:

O petelinu, ki je pel, in so ga zaklali.

Sosedovi so imeli velikega in lepega petelina; najbrž je bil največji in najlepši v vasi. Mali Jakec ga je imel jako rad, ker se mu ni umaknil, ko je šel za njim, da bi ga ujel. In ko ga je ujel, ga je prijel z eno roko za veliko mahadravo rožo, z drugo pa za še daljši rdeči podbradek in ga zajahal. Ko ga je spustil, se junak še razjezil ni, da bi bil zakokodakal, ampak odšel je z dostojanstvenim mirnim korakom kakor v taktu marša izmed nožic razposajencu; pri tem je moral visoke krivčke v repu ponižati, da so se vlekli za njim po tleh.

Neko nedeljo jutro so šli meščani k prvi maši. Sosedov petelin je zapel na svislih dnevu: »Kikiriku!« Lepo je zapel, kakor bi bil muzikontar na svatbi.

Ljudje pa so rekli — sam ne razmem, kako so prišli na tisto misel — tako so rekli:

»Uh, kako ta petelin nastrašansko grdo poje! Tega ni preslišati!«

Vsak je rekel še posebe:

»Jaz bi ga ne trpel pri hiši, da bi tako grdo pel, tako čisto narobe, saj noben petelin ne poje tako, ampak vsak drug začne z u in konča z i.«

Na Goltezovih svislih je zapel njihov mlajši gospodar, za katerega se je glasil testament, da mu bo dal v adventu stari gospodar čez — tako je zapel kakor je pravilno:

»Kukiriki!«

Sosedova teta je čula nespodobno govorjenje in obrekovanje njihovega petelina in je bila jezna in je sklenila, da ga zakoljejo še tisto jutro, in so ga.

Jakcu je bilo hudo, jako hudo in meni tudi jako hudo, ker sem ga tako rad poslušal, ko je pel drugače kot pojo drugi, baš zato sem ga imel jako rad.

*

Tudi pri Zagorcu, pri gostilničarju, so imeli petelina. Pri Zagorcu so pa imeli tudi malega otročička, tako nekaj tednov je bilo staro. Petelin je spal na turškem kostanju pred hišo, malo gori nad oknom, dete pa je spalo pri Zagorčevki. Zagorčevka pa je imela jako trdo spanje: smrčala je na vse pretege in spala, da so rekli vaščani, da utegne celo sodni dan zaspati.

Neko noč je otroče neizrečeno jokalo — Zagorčevka ga ni čula, če bi bilo še bolj.

Tedaj se je pa oglasil petelin na turškem kostanju pred hišo tako na glas, da se je k sreči zbudila.

»O, ti nesnaga nesnažna, bom ti pomagala, da ne boš kričal in zijal tam gori kakor Turek in mi budil mojega malega, mojega majčkenega picka nedolžnega, ti grdoba!«

Tako se je jezila, ko ni vedela, kako je vsa stvar.

Zjutraj je ukazala možu:

»Pojdi, vjemi petelina, to kanaljo, vzemi bavto in mu odsekaj na tnalu na tistile stolici glavo!«

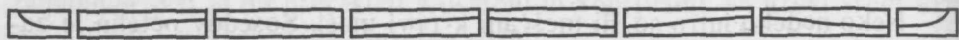
On se je začudil in vprašal:

»Kaj da tako hitro? Ali ima kiko v grlu?«

»Dete mi budi ponoči iz spanja!«

»Tisto pa že, tisto,« je rekel in šel.

Drugo noč ni bilo petelina več na turškem kostanju in tudi pel ni, a dete je vseeno jokalo kot sodni dan. Zagorčevka pa je sodni dan zaspala — dete je bilo v jutru mrtvo, pravijo, da se je razčesnilo.

H.:

Naš angelček je umrl.

Naš angelček je umrl, ni ga več...

Pred dnevi je še imel rdeča ličeca, se je še smejal, pel, klical: Ate, ate, ate, mama, mama! Božal nas je, pa končno — udaril. In če smo ga nato pogledali, je sklenil ročice in se miže smejal. Pa je videl rožice in je segel po njih. In ko jih je dobil, je zakihnil.

Naš angelček je umrl in ni ga več...

Ličeca so mu jela bledeti, redkeje se je zasmejal, redkeje pel, redkeje klical ateja in mamó. Nič več nas ni božal, še manj udaril. Rožice ga niso več mikale.

Hud veter mu je škodoval, dasi je bil dobro zavit. Otekel je v vratu, ni mogel več požirati. Le enkrat je še zaklical »papo« in še z ročicami hlasi nil po njej. Vedno težje je sopol.

V zadnjih trenutkih je ležal v maminih rokah. Z objokanimi očmi ga je gledala. Naša Pavlinca pa ni več tega videla. In z mamó smo jokali mi, okolo stoječi.

Lažje je dihal naš angelček, mamica ga je položila v posteljico.

Ročice in nožice so mu postajale mrzle, le redko je še dihal in izdihnil.

Naš angelček je umrl, ni ga več...

V jutro sta se mu oglasila zvončka. Bele deklice so ga obiskovale; bilo je na dan sv. Rešnjega telesa. V žalosti je ležala hiša, ko je bilo zunaj veselo. Pa tolaži nas misel, da je naš angelček pri Onem, ki smo ga ta dan prav posebno čistili.

